

DEKRET

z dnia 27 grudnia 1974 r.

o zmianie Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Art. 1. W Prawie o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1964 r. Nr 6, poz. 40, z 1967 r. Nr 13, poz. 55 i z 1969 r. Nr 13, poz. 98) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 42 skreśla się;
- 2) w art. 51 § 1 dodaje się nową lit. g) w brzmieniu:
„g) notariusze”;
- 3) w art. 59:
  - a) dodaje się nowe § 4 i 5 w brzmieniu:
„§ 4. Minister Sprawiedliwości może zwolnić sędziego z zajmowanego stanowiska w razie jego nieuzasadnionej odmowy poddania się badaniu lekarskiemu przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.
§ 5. Jeżeli przyczyną zwolnienia sędziego z zajmowanego stanowiska jest uznanie go za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego, orzeczone w czasie niepełnienia służby z powodu choroby, zwolnienie sędziego ze stanowiska następuje z zachowaniem okresu przewidzianego w § 2 lit. c).”
  - b) dotychczasowe § 4 i 5 oznacza się jako § 6 i 7;
- 4) w art. 63 § 1 po wyrazach: „w Ministerstwie Sprawiedliwości” dodaje się wyrazy: „lub w innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej”;
- 5) art. 65 otrzymuje brzmienie:
„Art. 65. W sprawach nie unormowanych w Prawie o ustroju sądów powszechnych lub w przepisach szcze-

gólnych do sędziów stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 298 Kodeksu pracy w sprawie praw i obowiązków pracowników urzędów państwowych. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia ustalić inny zakres stosowania do sędziów przepisów wydanych na podstawie art. 298 Kodeksu pracy w sprawie praw i obowiązków pracowników urzędów państwowych.”;

- 6) po art. 65 dodaje się nowe art. 65¹—65⁵ w brzmieniu:
„Art. 65¹. Czas pracy sędziego określony jest wymiarem jego zadań.

„Art. 65². § 1. Sędziemu może być udzielony płatny urlop dla poratowania zdrowia lub załatwienia ważnych spraw osobistych i rodzinnych.

§ 2. Urlop dla poratowania zdrowia nie może przekraczać sześciu miesięcy, a z innych przyczyn — jednego miesiąca w ciągu roku kalendarzowego.

§ 3. Urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony, jeżeli sędzia nie pełnił służby przez jeden rok z powodu choroby. Przy obliczaniu rocznego okresu niepełnienia służby z powodu choroby stosuje się art. 59 § 2 lit. c).

§ 4. Decyzje o udzieleniu urlopu dla poratowania zdrowia wydaje Minister Sprawiedliwości po stwierdzeniu przez zakład społecznej służby zdrowia, że zachodzi potrzeba powstrzymania się przez sędziego od pełnienia służby.

§ 5. Decyzje o udzieleniu urlopu dla załatwienia ważnych spraw osobistych i rodzinnych wydaje kierownik właściwej jednostki organizacyjnej.

Art. 65³. Za czas nieobecności w pracy z powodu choroby świadczenia określone w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przysługują sędziemu przez okres do jednego roku. W innych wypadkach usprawiedliwionej nieobecności w pracy niż wymienione w tych przepisach sędziemu przysługuje wynagrodzenie.

Art. 65⁴. W sprawach o roszczenia sędziów wynikające ze stosunku pracy właściwa jest droga postępowania administracyjnego.

Art. 65⁵. Sędzia, któremu przyznano zaopatrzenie emerytalne (rentowe), może używać dotychczasowego tytułu poprzedzając go wyrazem: »emerytowany«.

7) tytuł działu III otrzymuje brzmienie:

„Aplikanci i asesory sądowi”;

8) art. 131 otrzymuje brzmienie:

„Art. 131. § 1. Stosunek pracy z aplikantem i asesorem sądowym nawiązuje się na podstawie mianowania z dniem określonym w akcie nominacji, a jeżeli dnia tego nie określono — z dniem doręczenia aktu nominacji osobie mianowanej.

§ 2. Aplikantów sądowych mianuje i zwalnia prezes sądu wojewódzkiego, a asesorów sądowych — Minister Sprawiedliwości.

§ 3. Przystępując do pracy aplikanci i asesory sądowi składają wobec prezesa właściwego sądu wojewódzkiego ślubowanie według roty przepisanej dla pracowników urzędów państwowych.”;

9) po art. 135 dodaje się nowe art. 135¹—135³ w brzmieniu:

„Art. 135¹. Aplikanci sądowi zachowują prawo do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z innych przyczyn niż określone w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa — przez okres nie przekraczający jednego miesiąca w ciągu roku kalendarzowego.

Art. 135². Do aplikantów i asesorów sądowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 65, 65¹ i 65⁴, a do asesorów sądowych także art. 65³.

Art. 135³. § 1. Aplikanci i asesory sądowi za naruszenie swych obowiązków ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną.

§ 2. Za naruszenie obowiązków mniejszej wagi prezes sądu wojewódzkiego może nałożyć karę porządkową upomnienia, bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego.

§ 3. Karami dyscyplinarnymi w stosunku do aplikantów i asesorów sądowych są:

- a) nagana,
- b) surowa nagana,
- c) wydalenie z pracy.

§ 4. Do odpowiedzialności dyscyplinarnej aplikantów i asesorów sądowych stosuje się odpowiednio przepis art. 80.”;

10) art. 136 otrzymuje brzmienie:

„Art. 136. § 1. Minister Sprawiedliwości w stosunku do aplikantów i asesorów sądowych określi w drodze rozporządzenia:

- a) zasady i tryb mianowania, zmiany warunków pracy oraz rozwiązywania stosunku pracy, a także szczegółowe obowiązki związane z zajmowaniem stanowiska aplikanta i asesora sądowego,
- b) organizację aplikacji sądowej i skład komisji egzaminacyjnej dla aplikantów sądowych, sposób powoływania jej członków, wysokość ich wynagrodzenia, postępowanie komisji egzaminacyjnej oraz zakres egzaminu sędziowskiego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego, zawieszania w pełnieniu obowiązków aplikanta i asesora sądowego oraz wynagrodzenie w czasie tego zawieszenia.”;

11) po art. 136 dodaje się art. 136¹ w brzmieniu:

„Art. 136¹. W zakresie praw, obowiązków i odpowiedzialności dyscyplinarnej do asesorów sądowych, którym zostało powierzono pełnienie czynności sędziowskich, stosuje się przepisy rozdziałów IV—VI w dziale II. Składają oni ślubowanie według roty przepisanej dla sędziów.”;

12) art. 137—139 otrzymują brzmienie:

„Art. 137. § 1. W sądach zatrudnieni są sekretarze sądowi i inni pracownicy sądowi.

§ 2. W sądach powiatowych urzędują komornicy i pełnią czynności egzekucyjne oraz inne czynności wskazane w ustawie.

§ 3. Do przyjęcia na stanowisko sekretarza sądowego i komornika wymagane jest odbycie praktyki i złożenie egzaminu. Od odbycia praktyki i złożenia egzaminu na stanowisko sekretarza sądowego wolni są aplikanci sądowi, a na stanowisko komornika — aplikanci sądowi, którzy złożyli egzamin sędziowski.

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia szczególne warunki przyjęcia na stanowisko sekretarza sądowego i komornika, organizację praktyki i zakres egzaminu na te stanowiska, skład komisji egzaminacyjnej i sposób powoływania jej członków, wysokość ich wynagrodzenia i postępowanie komisji egzaminacyjnej.

§ 5. Minister Sprawiedliwości może określić w drodze rozporządzenia, po porozumieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego, zasady i tryb dokonywania ocen kwalifikacyjnych pracowników sądowych oraz szczegółowe obowiązki tych pracowników.

Art. 138. Minister Sprawiedliwości określi organizację i zakres działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej, a także kategorie pracowników sądowych obowiązanych do noszenia stroju urzędowego lub oznak oraz zasady i warunki ich przydziału.

Art. 139. W sprawach nie unormowanych w Prawie o ustroju sądów powszechnych lub w przepisach szczególnych do pracowników sądowych stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 298 Kodeksu pracy w sprawie praw i obowiązków pracowników urzędów państwowych.”;

13) art. 140 i 141 skreśla się.

Art. 2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych przez Prawo o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu nadanym w art. 1 zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z tym prawem.

Art. 3. § 1. Stosunek pracy sekretarzy sądowych, korników i innych pracowników sądowych, mianowanych na podstawie przepisów dotychczasowych, przekształca się — z zastrzeżeniem § 2 — w stosunek pracy oparty na umowie o pracę na czas nie określony.

§ 2. Stosunek pracy pracowników, o których mowa w § 1, przekształca się w stosunek pracy na podstawie powołania, jeżeli zajmują oni stanowiska, dla których w myśl przepisów wydanych na podstawie Kodeksu pracy przewidziane jest nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania przez właściwy organ.

Art. 4. Dekret wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*